

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za inozemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta šte. 16/I. — Telefon šte. 72.

Nočna redakcija: od 10. ure naprej v Knafljovi ul., št. 5/L. — Telefon št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Uprava

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 36.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 36.

Podružnici: Maribor, Barvarova ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta,

Račun pri poštneč. zavodu: Ljubljana št. 11.842, — Praha číslo 78.180. Wien Nr. 105.441.

Ljubljana, 10. marca.

Klerikalci se radi postavljajo v pozogospodarja nad Ljubljano. Govore in pišejo, kot da stoji za njimi ogromna večina ljubljanskega prebivalstva, vsled česar da gre njim po demokratičnih principih glade tudi v ljubljanski mestni hiši. To klerikalno domišljavost in nadutost potrjuje znova večerajšnji «Slovenec», ki piše o «najnovjšem atentatu», ki je bil po njegovih izjavljanih uprizorjen nad dozdnevno klerikalno večino radi odgoditve ljubljanskih občinskih volitev.

Dejanski položaj je pa ta, da tvorijo klerikalci v Ljubljani manjšino, ki ji ne gre nobena pravica do varuštva ali vodstva Ljubljane. Kadar spravijo klerikalci vse svoje zanesljive in napol zanesljive volilce v Ljubljani na volišče, štejejo 1700 glasov. S to številko kalkulirajo tudi sami voditelji SLS. Pri volitvah v konstituito, ko so nastopile stranke vsake zase, je dobila SLS. 1762 glasov, leta 1923. pri skupščinskih volitvah pa je bilo za SLS oddanih 2814 klerikalnih in komunističnih glasov. Komunisti takrat niso postavili svoje liste. Da je pri letošnjih volitvah dobil doktor Korošec 4365 glasov je slučaj, ki ima svoje vzroke v raznih okoliščinah, od katerih je najbolj značilna ta, da je bilo od klerikalcev z nedopustnimi volilnimi manipulacijami priložujanih 700 do 1000 glasov. Zakaj je dobil dr. Korošec večino, ne bomo danes tu razpravljali, zadostuje naj le konstatacija, da med glasovi, oddanimi za SLS., ni bilo nati 1800 klerikalcev.

Klerikalci se svoje slabe pozicije v Ljubljani v ostalem sami zavedajo, četudi markirajo v javnosti nekaj drugega. Ako bi bili sami dovolj močni, ne bi delali za ljubljanske volitve neprestane kompromise z drugimi strankami, kompromise, ki bi bili sicer za stranko z absolutno večino naravnost sramotni. Za občinski svet ljubljanski so zadnjič osnovali «Zvezo delovnega ljudstva», v kateri so si izgovorili menda 17 mandatov od 49. Pristali so tudi na župana, ki ni bil iz vrst SLS. Za sedanje volitve so skrivali svoje kandidatske liste pod firmo občinske samouprave. Tu so si zasigurali od 49 mandatov celo samo 15. Ponovno so pristali na to, da župan ne bo pristal SLS. To so pač dovolj krepki dokazi za slabost klerikalne moči v Ljubljani, četudi moramo priznati, da je SLS znala z izkrcenjem drugih strank in izrabljajoč politično nezrelost, kratkovidnost in redoslednost njihovih pristašev prav spretno voditi politiko v Ljubljani, tako da je ona bila poveljnik, drugi pa le njeni priglasniki in preužitkarji.

Nasproti klerikalcem v Ljubljani stoji najmanj še enkrat toliko pristašev Narodnega bloka, ki imajo že radi tega najmanj še enkrat toliko pravico odločati o ljubljanskih zadevah kakor gospodje od SLS, ne glede na vse druge okoliščine. To pravico ima Narodni blok tudi še potem, ko so se — kakor piše «Slovenec» — združili vsi poštenti elementi brez razlike stranke, da bi tudi pri sedanjih občinskih volitvah pomagali klerikalnemu režimu na magistratu do zmage. Če smatra «Slovenec» politično uskožstvo, pilpogačarstvo, breznačelnost in pustolovstvo za poštenost, je to stvar njegovega okusa in njegove morale.

Dejstvo je le, da sta pri najnovjši klerikalni «samoupravni zvezi» iz samoupravnih nagonov vztrajala z verno in odločnostjo le odvetnika dr. Ravnihar in dr. Hacin, ki sta notorično dva politična generala brez vsake vojske. Dr. Periču, ki se je polakomnil na stolec ljubljanskega župana in je napravil kravjo kupčijo s klerikalci na svojo pest, socijalistična stranka ni odobrila te njegove meznarske avanture. Tega je dobila od g. Klofača pisno, v katerem ji je sporočil, da se lahko veže z vsakomur, samo s klerikalci ne. Na dan občinskih volitev, ako bi se vršile 18. t. m., bi torej klerikalci sigurno poročili z dr. Ravniharjem vred, ki je radi svojih osebnih ambicij hmel od klerikalnih «zaveznikov» edini interes, da se občinske volitve vrše. Vse to klerikalci sami dobro vedo in sedaj kriče radi odgoditve volitev le zato, ker so vajeni kričanja in demagogije.

Povedali smo že, da se Narodni blok volitev 18. marca ni bal. Zmagal bi v temeljito izpremenjenem političnem položaju in ob čuječnosti nad klerikalno volilno sleparijo navzlic temu, da je klerikalni magistratni režim z uradnimi popravki srašno falzificiral volilne lističe. Navzlic temu pa odobravamo izprijet ljubljanskega velikega župana o odgoditvi volitev, ker nam je na tem, da se spravijo ljubljanski volilni imeniki v red in na zakonsko podlago, pa naj se potem pokaže večina tako, ali tako. Če pri zasledovanju tega daljšega in dalekosežnega cilja sedi vladni komisar na magistratu še nekaj časa, ne bo nikomur v škodo. Zgražanje klerikalcev nad komisariatom ni le cinično, marveč tudi nesramno. Klerikalci so bili tisti, ki so se pod Avstrijo prvi

Radičevski mandati bodo razveljavljeni?

Obnovitev volitev v bregalniškem okrožju. — Pred važnimi odločitvami glede slovenskih volilnih okrožij.

Beograd, 10. marca p. Akoravno varuje vlada popolno tajnost o svojih sklepih glede radičevskih mandatov, imajo politični krogi vendarle vtis, da bo večina verifikacijskega odbora Narodne skupščine za razveljavljenje radičevskih list in za razpis novih volitev v dotičnih okrožjih.

Sigurno je, da se bo Narodni blok odločil za razveljavljenje volitev v vsem bregalniškem okrožju. Današnja debata v verifikacijskem odboru je pokazala, da so se v tem okrožju vršile volitve pod neposrednim pritiskom bolgarskih četašev. Dokazano je, da so strahovali Bolgari preko granice ustno in pisмено s pomočjo svojih zvez prebivalstva in za silili, da glasuje za listo Davidovičevca dr. Šumenkoviča. Grozili so, da bodo vsem pristašam Narodnega bloka zažgal hiše, ne same pa poklali. Vladna

kluba sta sklenila, da bodo glasovali njani člani v Narodni skupščini za razveljavljenje volitev v bregalniškem okrožju. S tem bi bili razveljavljeni en radikalni in dva demokratska mandata, med njimi tudi oni Davidovičevca Arsa Lazica, ki lo kot najstarejši poslanec otvoril sobotno sejo nove Narodne skupščine.

Zivahno se je danes med člani verifikacijskega odbora, ki so pristali Narodnega bloka razpravljalo tudi o pritožbah iz slovenskih okrožij. Gotovo je, da bodo te pritožbe predmet razbarilovega proučevanja. Zlasti ona iz Ljubljane jasno kaže, da so si klerikalci pridobili ljubljanski mandat samo s sleparijo. Potrebni ukrepi v tem vprašanju bodo storjeni, čim pridejo volitve v Sloveniji v razpravo.

Vlada zaključila razpravo o verifikaciji

Polpolna enotnost v naziranju glede vseh verifikacijskih vprašanj. — Vlada in opozicija. — Važna ministrska konferenca. Opozicija v negotovosti.

Beograd, 10. marca p. Vlada je danes dopoldne in popoldne nadaljevala razpravo o političnem položaju. Vsi ministri so podali svoje mišljenje, kako naj se postopa z radičevskimi mandati in s tem v zvezi o nadaljnji politiki Narodnega bloka. Na seji se je pokazalo popolno enotno naziranje vladnih strank, zlasti kar se tiče nezlomljive volje, da je treba narodu pokazati, da se današnje državno-upravno stanje nikakor ne sme izpremeniti in da se mora v naši državi popolnoma uvaževati le oni, ki hoče brez pridržaja lojalno delovati na obstojici podlagi. Vlada je sklenila, da se pri svoji nadaljnji taktiki ne bo ozirala na kaprice opozicije, ki grede posebno za tem, da skušajo z grožnjami s abstinzenco v Narodni skupščini vplivati na kabinet. Ako bi se opozicija res abstinzirala, bi vlada to zelo obžalovala, vendar bo svoj program izvedla do konca. Glede mandatov HRSS so bili vsi ministri, ko so šli s seje, napram novinarjem zelo rezervirani in so govorili z nitmi te o posttrankih starih. Dejstvo je, da je vprašane verifikacije mandatov sicer stvar parlamenta in klubov, da pa bo gotovo skušala naša vlada linijo, ki bo obvezna za oba vladna kluba. Ker se

seja min. sveta jutri ne nadaljuje, se sodi, da je vlada že storila svoj sklep. Gre za vprašanje ali je treba raztegniti člen 18. zakona o zaščiti javne varnosti in reda na vse poslance HRSS ali ne. Ministri so šli s seje zelo zadovoljni, kot da bi imeli za seboj veliko in težko delo.

Na tej seji je predložil minister pravde svojim tovaršem na vprašanje nov zakonski načrt o sodnikih, po katerem se zvišajo sodnemu osebju njihovi dosedajni prejemki.

Po plenarni seji kabineta so ostali ministri Pečić, Pribičević, dr. Žerjav in dr. Stojadinović na ožji seji, ki je veljala raznim gospodarskim vprašanjem, zlasti monopolni upravi in poštni hranilnici.

Beograd, 10. marca p. Nocoj so imeli radikalni opozicijskega bloka sejo. Pritočevali so odločitev vlade glede postopanja z radičevskimi mandati. Ker niso mogli zaznati za odločitev vlade, niso storili nikakovega sklopa, ampak so po seji izjavili novinarjem, da bi razveljavljenje mandatov HRSS dovedlo opozicijski blok do tega, da zapusti zbornico.

Seja

verifikacijskega odbora

Beograd, 10. marca p. Verifikacijski odbor je danes dopoldne ob 10 začel razpravljati o volitvah v 11 okrožjih predvojnne Srbije. Odbor je najprej razpravljal o beograjskem okrožju in predložil pritožbo zemljoradniškega kandidata Limbe Rankovića, ki jo je podrobno obravnaval Joca Jovanović-Pižon (Zemlja). Odgovorjal mu je radikal Radonić, ki je poudarjal, da so se volitve izvršile docela legalno. Kosta Timotijević je zahteval, da naj se kaznujejo nekateri predsedniki volitev; njegovemu predlogu se je pridružil Dragutin Pečić, ki za nekere državne uradnike zahteva kazen po § 133. s. k. z. Obeja je odgovarjal radikal Simonović s poudarki, da uradniki niso izvrševali nikakih zlorab; ako pa je znan del uradništva simpatiziral z vlado je to stvar, ki gotovo ni nezakonita. Zatem je dr. Trumbić obsežno govoril o postopanju proti HRSS. Na predlog radikalov Vlačke Kocića se je izvršilo glasovanje in so bili verifikirani vsi mandati v beograjskem okrožju. Nato se je vršila diskusija o volitvah v bregalniškem okrožju. Kosta Timotijević (dav.) je v daljšem govoru opisoval teror v tem okrožju, teror razne vrste, pa tudi od strani makedonskih vojskih. Vlačko Kocić (rad.) pritrjuje, da je v bregalniškem okrožju res vladal teror, ali samo tak, ki se je izvrševal nad pristaši vladnih strank, ker so i makedonski vojski stali direktno na strani Davidovičevcev ter agitrali za nosilca Davidovičeve liste dr. Hjo Šumenkovića. Vlačko Kocić je predlagal, naj posebna parlamentarna anketa dožene in ugotovi, kdo vse je v bregalniškem okrožju uganjal teror.

uvredili na mestnem magistratu komisariatu in to iz svojih strogo strankarskih ozirov, klerikalci so bili tudi tisti, ki so pod Korošec-Davidovičevco vlado le zamajali osebe komisarijev, niso pa pokazali niti najmanjše volje, da bi komisarijat odpravili in razpisal volitve, pač pa so s pomočjo komisarijata zlorabljali ljubljansko občinsko upravo v svoje lastne in strankarske namene. Če sedi danes na magistratu komisar, sedi zato, da varuje interes vseh ljubljancov ne glede na strankarsko pripadnost.

Radi volilnih imenikov sedaj ne bomo polemizirali s «Slovencem», ker se nahaja ta klerikalna sleparija sub judice. Počaka naj škofov list, da čuje, kaj bo o izvolitvi dr. Korošca v Ljubljani sklenila Narodna skupščina.

Konferenca Male antante

Pariz, 10. marca. a. «Matin» poroča iz Bukarešte, da se prihodnja konferenca Male antante odpre 23. marca in bo trajala tri dni. Zunanji ministri dr. Benč in dr. Ninčić prideta v Bukarešto 22. t. m. Dnevni red konference vsebuje splošna vprašanja, ki zanimajo države Male antante. Razpravljalo se bo tudi o odnosih države Male antante napram Nemčiji. Zatrjuje se, da bo Rumunija predložila v razpravo svoj spor z Nemčijo. Na programu je tudi vprašanje propagande za vzpostavitve Habshuržanov. V tem pogledu bodo ministri Male antante obnovili svojo staro tero, da je vzpostavitev Habshuržanov nedoumna. Razpravljalo se bo tudi o odnosih Male antante napram Rusiji. Gotovo je, da se bo v tem pogledu potrdil prejšnji sklep, da ohrani vsaka država popolnoma svobodne roke v tem oziru. Končno se bo razpravljalo tudi o vprašanjih medzvezniških dolgov.

Imenovanja notarjev

Beograd, 10. marca p. S kraljevim ukazom so postavljeni kot notarji za Ljubljano Karol Pleitwels, za Novo mesto Matjaž Marinček, za Šoštanj Anton Kreuter, za Kranjsko Goro Emerik Ločnik, za Celje Avgust Drukar, za Laško dr. Fran Preštan, za Ribnico dr. Ljudovik Grobelnik, za Ptuj Anton Čarli, za Žužemberk Fran Ivančič, za Vel. Lašče Lavoslav Zevnik in za Rogatec Ivan Grašič.

Petrolejski vrelci v Jugoslaviji?

London, 10. marca. v. «Daily Telegraph» javlja iz Beograda, da so ruski emigranti kot strokovnjaki v raziskovanju petrolejskih vrelcev pod vodstvom Baskanova, ki so organizirali veliko petrolejsko industrijo na severnokavkaski obali, odkrili v Jugoslaviji neki petrolejski vrelci. Baskanov je izjavil, da je med raziskovanjem odkril znatno množino petroleja v Crni gori, v Sloveniji, dalje v dolini Timoka in okolici Sabca. Ti vrelci so v zvezi z velikim južnoevropskim sistemom, ki se preko južnih Alp razteza do gorovja Balkan in do rumunskega oljnega ozemlja. Baskanov meni, da bo tekom enega leta prišel na tom polju do velikih rezultatov.

Sneg v Beogradu.

Beograd, 10. marca p. Davi je začelo v Beogradu močno snežiti. Snežilo je s presledki skoraj ves dan, vendar pa je sneg še skoraj izginil.

Dr. Simons kompromisni predsedniški kandidat

Senzacionalen predlog nemških demokratov. — Razcepljenost med republikanskimi strankami.

Berlin, 10. marca. v. Nemški demokrati so povodom bližajočih se volitev državno-gospodarskega predsednika, ki se vrše dne 29. marca, osiroma 26. aprila, stavili v svrhu, da preberejo grozeče razkrojanje republikanskih strank, predlog, ki je vzbudil v političnih krogih splošno pozornost. Poslali so namreč centrumu, nemškemu nacionalcem, narodnim socialistom, bavarski ljudski stranki in socialistnim demokratom pismo sledeče vsebine:

Vsa znamenja kažejo, da bodo predsedniške volitve vnovič poostrele razredna nasprotstva v Nemčiji, kar bo imelo za posledico, da novi predsednik ne bo užival potrebnega ugleda doma in v inozemstvu. Dolžnost vseh strank je, da preprečijo to nevarnost. Želja nemške demokrat. stranke je, da naj ee pri volitvi državnega predsednika čim večje število glasov združi na osebo, ki stoji krepko na stališču weimarske ustave in uživa zaupanje vseh strank.

Kot tako osebo smatramo dr. Simonsa, predsednika državnega sodišča.

Pismo je bilo odposlano v ponedeljek popoldne načelstvom vseh navedenih strank. Vprašanje pa je seveda, katere stranke se bodo pridružile predlogu demokratov.

Berlin, 10. marca. v. Vsa javnost stoji pod vtisom nepričakovane demokratskega predloga o kompromisnem predsedniškem kandidatu. V prvem hipu se mislilo, da znači predlog približanje demokratov democi, kmalu pa se je pokazalo, da ga je narokovala bojazen, da bi mogel vsled naraščajoče razcepljenosti med strankami sredine predrti pri volitvah reakcionar-ni kandidat. Socialisti so namreč opustili svojo prvotno namero, se še takoj spočetka pridružiti kandidaturi dr. Marxa, ampak so postavili lastnega kandidata v osebi poslanca in bivšega pruskega ministra Otona Brauna, tako da bi šle weimarske stranke razdvojene v volilno borbo.

Zveza narodov pozdravlja pristop Nemčije

Tajna seja Sveta Zveze narodov. — Razprava o finančni sanaciji Avstrije.

Zeneva, 10. marca. v. Svet Zveze narodov so je počel na današnji seji s finančno sanacijo Avstrije. Zunanji minister Chamberlain je poročal v imenu avstrijskega odbora v Svetu Zveze. Izjavil je, da je odbor osvojil nazore in priporočila finančnega odbora ter pripisal gotovosti, da se te izvedejo, največji pomen. Českoslovaški zunanji minister dr. Benč je omenil gospodarsko zbliznanje med Českoslovaško in Avstrijo, ki se je pričelo s trgovinsko pogodbo, zasnovano na široki podlagi. Italijanski delegat v Zvezi narodov, Scialoja, je naglašal, da je sanacija brezdvomno na dobri poti ter da morajo vsi udeleženci tudi še nadalje pokazati dobro voljo.

V večerni strogo zaupni popoldanski seji se je Svet Zveze narodov bavil s noto nemške vlade z dne 12. decembra 1924. radi eventualnega vstopa Nemčije v Zvezo narodov. Svet ni prišel do definitivnega sklepa.

pa. Zastopniki pa so bil soglasnega mnenja: da bi bilo šele, da se Nemčija sprejme v Zvezo narodov. Svet Zveze narodov bavesled tega odposlal nemški vladi noto, v kateri jo bo obvestil, da bo njeno prošnje za vstop v Zvezo narodov dobrohotno preučil. Glede pridržkov, ki jih je zahtevala Nemčija radi čl. 16. zvezinskega pakta, bo odgovor pojasnil samo pogoje, ki veljaje v splošnem za sprejem v Zvezo narodov.

FRANCIJA SPREJEMA NEMSKI GARANCIJSKI PREDLOG?

Pariz, 10. marca. s. O razgovoru z ministrskim predsednikom Herriotom je izjavil Hymanis sodruidniku «Matina», da je Herriot jasno in izrazito pristal, da smatra, da je nemški garantcijski predlog sanj oportun. Vendar pa se o tem pred vstopom Nemčije v Zvezo narodov ne bo mogla štiskutirati.

Morilske organizacije na Bolgarskem

Sofija, 10. marca. s. Morilec komunističnega poslance Stojanova je izpovedal, da je izvršil ta umor po nalogu odbora makedonske revolucionarne organizacije kot odsveto za umor posl. Milera. Izpovedal je nadalje, da je makedonski odbor sklenil, da bo pristil za vsakega umorjenega makedonskega nacionalista umoriti deset komunistov. Istočasno pa so v Plodivnu odkrili teroristično organizacijo komunistov. Eden izmed aretirancev, neki Stojkov, je izpovedal, da so tudi komunisti enako sklenili mžabevati svoje pristaše in sicer vsakega umorjenega komunistu z umorom dsehah nacionalistov. Našli so tudi pri nekem aretirancu popolno listo ljudi, katerim je namenjena smrt. Prva sta na tej listi ministar za pravosodje Bobochevski in ministarški predsednik Cankov, naskar sledi imena vseh ostalih ministrov, več poslancev in novinarjev ter končno ime neke gospe v Sofiji, ki je volnula v škodo komunistov.

Sofija, 10. marca. s. Šofer bolgarskega zunanjega ministra Kaifova, na katerega je bil pred odhodom v Zenevo namenavan atentat, je bil te dni ustreljen. Z uradne strani se zagotavlja, da ta umor nima političnega ozadja.

Likvidacija privatnih doigov med Avstrijo in Češko.

Dunaj, 10. marca. v. Danes je parlament sprejel poročilo o sporazumu s Českoslovaško glede poravnave medsebojnih privatnih dolgov, glasečih v starih kronah. Glasom tega poročila znašajo avstrijski privatni dolgovi napram Českoslovaški i milijardi starih kron. avstrijske terjatve pa 300 milijonov. Sporazumno se je določil kurz, po katerem je 35 českoslov. vinarja izenačeno s staro krono. S tem je to važno vprašanje končno rešeno.

Neurje v gornji Italiji.

Milan, 10. marca. s. Neurje, ki je divjalo večeraj popoldne nad vso severno Italijo, je napravilo znatno škodo. V več krajih je padala toča in sneg. Vlaki so imeli občutne samude. Pri Tržiču je vihar zajel na morju pet ribiških ladij ter jih umčil. Moštvo je utonilo. V mali občini Svitlanza je nastal ob viharju požar, ki se je vsled močnega vetra tako razširil, da je ves kraj pogorel. 46 rodbin je brez strehe. (Glej tudi 3. strani)

Mobilizacija v Turčiji.

Carigrad, 10. marca. a. Vlada je odredila mobilizacijo v obojnah pokrajinah napram Kurdistanu. Vpoklicani so vojaški obvezniki od 21. do 33. leta. 10. 10. marca. s. Listi javljajo iz Carigrada, da je angorska vlada odredila splošno mobilizacijo v pokrajinah, kjer so se drživil uporniki. Vojaške oblasti razglajajo mobilizacijo letnika 1923 in 1924.

Marks vnovič pruski ministrski predsednik

Berlin, 10. marca. s. Pri današnjih volitvah v predsedništvu pruske deželne vlade je bilo oddanih 443 glasov. Od tega je dobil dr. Marx 222 glasov in bil izvoljen za pruskega ministrskega predsednika.

Ruski komunistični kongres

Moskva, 10. marca. v. Ruska komunistična stranka sklicuje za 22. aprila t. l. 14. redno konferenco komunistične stranke v Moskvo. Delegati bodo pri tej konferenci številnejši kot običajno. Na dnevni red je postavilo generalno tajništvo sledeče točke: 1.) organizacijska vprašanja (poročevalec Molotov); 2.) zadržna vprašanja (poročevalec Rykov); 3.) enotni poljedelski davki (poročevalec Kaninski).

Nova češka emisijška banka.

Praga, 10. marca. v. Poslanska zbornica bo v četrtek prejela vladni predlog glede ustanovitve prve emisijške banke namesto dosedanje državne banke. Pod državna zaščito bo ustanovljen privaten emisijški zavod, čigar bankovci bodo predvidoma kriti s 25 odstotki zlate vrednosti.

Poljsko odlikovanje ministru Pribičeviću.

Beograd, 10. marca. p. V soboto ob 1. popoldne priredi poljski poslanik Okeanski svečan dejener na čast prosvetnemu ministru Pribičeviću. Pri tej priliki mu bageročil najvišji poljski red «Polonia Restituta», s lenco, ki mu ga je podelil predsednik poljske republike.

Odlikovanje veleizdajniki.

Beograd, 10. marca. p. Kralj je podpisal ukaz, s katerim so odlikujejo s redom 3v. Savo V. razreda vsi «veleizdajniki» iz leta 1908. t. j. vsi oni, proti katerim so je takrat vodil znani zagrebški proces.

Turneja «Obilica» na Poljsko.

Beograd, 10. marca. p. Nocoj je odpotoval akademsko pevsko društvo «Obilica» na Poljsko, kjer priredi vrsto koncertov. Na Poljskem mu pripravljajo svečan sprejem.

Dobava ogromnega železniškega materijala.

Beograd, 10. marca. p. Neša državja dobi na račun vojne odškodnine iz Nemčije 31 tisoč ton tračnic in drugega železniškega materijala, ki se prepelje po morju na Sušak. Vse gradivo mora biti dobavljeno do septembra. Kot prvi obrok smo se dobili 150 vagonov tega materijala, ki se v prvi vrsti uporabi za temeljito popravilo proga Zagreb-Beograd-Skopje. Gradivo dobe tudi druge proge, posebna železnica Ogdin-Kna-Spirt. Na ta način bodo popravila leto lahko že povsod vozili brez vsaki s pridruženno hitrostjo.

Naši kraji in ljudje

Pogreb dr. Gregorčiča

Pogreb dr. Antona Gregorčiča se je vršil v ponedeljek dne 9. marca na pokopališču v Štandrežu pri Gorici. Vreme je bilo deževno, vendar ni to oviralo ljudi, da ne bi spremili blagega pokojnika na zadnji poti v naravnost ogromnem številu. Pogreba so se udeležile tudi razne deputacije. Iz Trsta je prišel poslanec dr. Wilfan, ki je zastopal politično društvo «Edinost», Solško društvo, Učiteljsko zvezo, Prosveto ter domačine iz Trebež. V večji hiše žalosti je zbor «Mladike» zapel žalostinko in nato se je sprevod začel pomikati proti cerkvi Sv. Ignacija. Cerkvenim obredom je prisostvoval tudi škof Sedej. S priznice se je poslovil od pokojnika župnik Budinj iz Pevne. Mešani zbor Glasbene Matice je zapel žalostinko «Blagor mu», nakar se je sprevod razvrstil in se začel pomikati proti južnem kolodvoru, kjer je prevzel vodstvo kondukta štandreški župnik Kosovel z asistenco. Ob mrtniškem vozu so korakali štandreški fantje. V hišah, mimo katerih se je premikal pogreb, so gorele sveče. V štandreški cerkvi je svecenik krsto še enkrat blagoslovil. V splošnem nalivu so nato pogrebi krenili na pokopališče, kjer je govoril ob odprtem grobu bivši goriški poslanec dr. Karel Podgornik, za njim pa dr. Besednjak, dr. Wilfan in domačin Ivan Rijavec. Zadnja pot dr. Gregorčiča je bila dokaj ljubezni, katero je gojilo ljudstvo do svojega voditelja in dobrotnika.

Burja in sneg v Trstu

Iz Trsta nam poroča dopisnik 10. tega meseca: Sinočni hitri vremenski prevrat je povzročil mnogo škode. Prišel je popolnoma nenadoma. Temperatura je padla od 12 stopinj na 3 stopinj C in prejšnji majni veter se je izpremenil v burjo, na nekaterih mestih s hitrostjo 90 km. Začel je padati sneg in danes jutraj so bili hribi okrog Trsta pokriti skoro do vrhovja s snegom. Po mestu, zlasti pa v predmestjih, se je zgodilo več nesreč ter so morali odpeljati več ljudi na rešilno postajo. Več nezgod se je tudi zgodilo na morju. Kakor javljajo iz Tržiča, so nakladali ob ustju Soče štiri jadrnice s peskom. Ko je prišel vihar, so tri jadrnice odplule na morje in se danes ne ve ničesar o njihovi usodi. Na vsaki ladji je bilo po pet ljudi. Ena ladja se je potopila in so se ljudje rešili na jambre. Od teh sta dva mornarja zmrznila, tri pa so rešili. O ostalih treh ladjah se do danes ne ve, kam so izginile in ali so se rešile.

Zdravstveni dom v Novem Sadu

Naša država je dobila novo, moderno zdravstveno institucijo. V nedeljo je bil v Novem Sadu na svečan način otvorjen »Dom narodnega zdravja.« V novem domu se bodo nahajale pisarne inspektorja za narodno zdravje, higijske razstave, predavalnice, knjižnica, dvorana za zdravniške sestanke, sobane za društva, ki se bavijo s proučevanjem narodnega zdravja, oddelek za zdravstveno propagando, oddelek za tuberkulozo, za matere in dojenčke, ambulatozije za venerične bolezni, šolska poliklinika za srednješolsko mladino in posebno igrašče za deca.

Ministrstvo za narodno zdravje je izvršilo koristno delo, da je obrnilo svojo pozornost baš na v zdravstvenem oziru precej zanemarjeno Vojvodino. Madžari se za zdravstveno stanje te pokrajine niso mnogo zanimali

I nso zgradili le nekaj primitivnih bolnic v večjih mestih. O kaki sistematični zdravstveni akciji ni bilo niti govora. Na inicijativo dr. Stamparja pa se je po prevratu tudi v Vojvodini uvedla vele-potezna zdravstvena politika. V vseh večjih mestih je bilo otvorjenih cela vrsta sanitetnih institucij, vršilo se je več tisoč predavanj, in to tudi po vaseh. V novosadskem »Zdravstvenem domu« bo sedaj ta velikopotezna in koristna akcija dobila svoje ognjišče.

Zveza z Dalmacijo

Današnje «Jutro» je objavilo dopis iz Trsta, ki je jasen dokaz, da izvestni italijanski krogi skušajo obstoječe prijateljske odnose med obema sosednjima državama v toliki meri izkoriščati za svoj «sacro egoismo», da se skoraj zdi, kakor da bi se bali, da se prej ali slej porušijo ti dobri odnosi in bi bilo torej treba napeti vse sile, da izmogožijo z vso hitrostjo iz njih, kolikor se pač največ da izmogoži. Da sredstva, ki jih uporabljajo pri tem koristolovstvu, niso ravno najdostejša in najpoštenejša, je pa tudi pokazal v zgoraj omenjenem dopisu navedeni dogodek. In vendar v kljub vsemu temu pravica ostaja pravica, in «Dubrovački plovidbi» ne more nihče zabraniti, da bi njen razkošno opremljeni salonski parnik «Kumanovo» pristajal v Trstu in vzdrževal po dvakrat na teden zveze med Trstom in Dalmacijo. Seveda, sitnosti le lahko delajo. Parnik ob prihodu pristaja sicer ob glavi pomola «Bersaglieri» (prej Sanità), ali takoj, ko se izkrcajo potniki, mora kreniti v prsto luko, kjer pristaja ob pomolu št. 2. Odtod tudi odhaja proti Dalmaciji. Pomorska oblast je ukrenila tako pač le zato, ker ob pomolu «Bersaglieri» pristajajo Lloydovi parniki, ki vozijo po isti progi, in torej tamkaj ni prostora za — jugoslovensko, četudi naokretnijejše konkurenco. Kdor je čital Aškerčeve «Čozote», se bo čudil, da ne prihaja do hujših dogodkov od onega, kakor je opisan v omenjenem dopisu!

Parnik «Kumanovo» je bil zgrajen leta 1907. v Melmō. Največje njegova dolžina je 76,4 m, širina 10,45 m, višina 6,15 m ter ima tonažo 1410 ton brutto in 661 netto. Stroji razvijajo 2500 indiciranih konjskih sil. Parnik more voziti s hitrostjo 13 in pol milj na uro. Na progi Dalmacija-Trst in obratno vozi redno 13 milj. Na parniku, ki mu poveljuje kapitan Vicko Lujak (ob strani sta mu dva častnika in en komisar), je prostora za 1500 oseb pri izletnih vožnjah. Postelj šteje prvi razred 79 do 90, drugi pa 38. Parnik vozi tudi pošto.

«Dubrovačka plovidba» je z uvedbo te paroplovne proge ustvarila najkrajšo zvezo med Slovenijo in vsemi severno ne ležečimi deželami ter Dalmacijo, kar ni samo v prid trgovskim zvezam, temveč zlasti tudi tujskemu prometu. Ljubljana je n. pr. potem te zveze oddaljena od Splita samo 21 ur vožnje, od Gruža (Dubrovnik) na dobrih 30. Če se odpelje iz Ljubljane z opoldanskim brzovlakom, ki prihaja v Trst ob 16.45, ima ob 17 direktno zvezo s parnikom in si v Splitu naslednjega dne ob 9. jutraj, v Gružu pa ob 18.15.

«Kumanovo» odhaja iz Trsta vsak torek in petek. Tekom prve vožnje (to-rek) pristaja v Splitu, Hvaru, Korčulu in Gružu, odkod se v četrtek ob 8. jutraj po isti poti vrača v Trst, kamor prispe v petek ob 9. dopoldne. Ob 11.05 odhaja iz Trsta brzovlak v Ljubljano. Na drugi vožnji (odhod iz Trsta v petek ob 17.) pristaja parnik v Splitu, Hvaru, Korčulu, Gružu (od sobote 18.15 do nedelje ob 8.), Ercegnovu in Kotoru, kamor dospe v nedeljo ob 13.

Odtod se vrača istega dne ob 16. po istem potu, dospe v Gruž ob 20. in nadaljuje vožnjo v ponedeljek ob 8. pristaja zopet v Korčulu, Hvaru in Splitu ter dospe v torek jutraj ob 9. v Trst.

Pomlad je skoraj tu in za njo pride poletje, ko bo marsikdo svoje počitnice hotel preživeti na dalmatinski obali. Vsem tem, a kakor že rečeno, zlasti še trgovskemu svetu, ki potrebuje hitrih zvez, bo ta proga «Dubrovačke plovidbe» prav gotovo zelo dobrodošla. Potnikom iz Jugoslavije, ki se ne mislijo zadržavati v Trstu, temveč hočejo uporabiti neposredno zvezo, prihaja v dobro tudi dejstvo, da jim je za potovanje skozi Italijo (Postojna-Trst in enako v obratni smeri) treba le italijanskega tranzitnega vizuma, ki stane samo eno liro v zlatu (12 do 15 dinarjev).

Tako je pač pričakovati, da bodo vsaj jugoslovenski potniki, a brez dvoma tudi potniki iz severnejših krajev, znali izkoristi to najugodnejšo priliko za potovanje in Dalmacijo in da bo ta domača naša proga uspevala kar najbolje v kljub vsem zavistnim spletkam italijanske preogostitne konkurence!

Šolstvo pri nas in na Češkem

V nastopnem prinašamo zanimivo primerjalno statistiko šol naše in češkoslovaške države, ki nam jasno dokazuje nujno potrebo, da se dvigne naše šolstvo na višjo stopnjo. Število istovrstnih šol in posvetnih zavodov v Češkoslovaški je označeno v oklepaju.

Visoke šole pri nas: univerze 3 (4), tehnike 1 (3), višji pedagoški šoli 2 (—), poljedelske visoke šole — (1), montanistična visoka šola — (1), akademijska umetnosti 1 (1), glasbeni akademiji 2 (1).

Srednje šole pri nas: gimnazij 86 (55), realnih gimnazij in ženskih licejev 80 (160), realke 3 (76), učiteljišč 34 (67).

Kmetijske šole pri nas: poljedelska akademija: — (1), višja poljedelska šola 1 (—), nižjih poljedelskih šol 9 (—), kmetijskih šol 23 (27), socijalnih poljedelskih šol 5 (—), strokovnih poljedelskih — (96), nižjih šumarskih šol 1 (4), v češkoslovaški republiki so 4 višje šumarske šole: podkovaški šoli 2 (—), poljedelski tečaji 20 (301), gospodinske šole 4 (17:4 višje, 1 dvoletna in 13 enoletnih), vrtnarsko-vinogradskih — (12).

Trgovske šole pri nas: trgovskih akademij 14 (31), trgovskih šol 30 (50), pomorska akademija 1 (—), navtični šoli 2 (—), trgovsko-obrtnih šol 54 (62), trgovsko-obrtnih tečajev — (1232), enoletnih trgovskih tečajev — (5).

Obrtno-industrijske šole pri nas: Umetne obrtne šole 4 (1), splošne obrtne šole 292 (3), strokovnih tečajev 60 (—), srednje tehnične šole 4 (—), šole za posamezne stroke (skupno s srednjimi tehničnimi 75), ženska strokovna šola 1 (102), specialnih obrtnih šol 35 (252).

Narodne šole pri nas: meščanske šole 89 (1564), osnovne šole 6647 (13.633), gluhošolnice 3 (13), šole za slepe 3 (4), šole za abnormalne 2 (29).

Otroški vrtci pri nas: 330 (1433). Prebivalcev v v Jugoslaviji 1.555.711. Češkoslovaška republika jih šteje 13 milijonov 613.172.

Svečanosti v Zametu

V Zametu poleg Reke so imeli zadnje nedelje velike svečanosti. Praznovali so obletnico osvobođenja izpod italijanske jarma.

Proslave se je udeležilo na tisoče prebivalstva od blizu in daleč. Občina Zamet je bila v svečanem razpoloženju ter se je odela v praznično oblačilo. Med odličnimi gosti je bilo opaziti tudi generala Miliča, ki je prišel s Sušaka.

Na predvečer svečanosti je bil Zamet sijajno razsvetljen, v nedeljo jutraj pa je naznanjalo začetek proslave streljanje z mošnjari. Ob deseti uri je bila velika maša, katero je služil kastavski svečenik Lazič. Služba božja se je vršila v staroslovenskem jeziku. Med ma-

šo je pel ženski zbor pevskega društva «Sloga» iz Zameta.

Točno ob 11. uri dopoldne je bil odkrit spomenik, ki je bil do tega trenutka ogrinjen v našo državno zastavo. Sokoli in Sokolice so tvorili špalir in častno stražo. Govornika sta nastopila dva: upokojeni nadučitelj Rubiša in general Milič. Ob neuprstanem vzklikanju kralju in Jugoslaviji je bil spomenik blagoslovljen. Spomenik je visok dva metra ter je napravljen iz sivoga kastavskega granita. Na vrhu stoji sokol na krogli iz bronu, v kamen pa je vrezan datum: 28. III. 1924. kot spomin na oni dan, ko so se ti kraji zopet združili z materjo Jugoslavijo.

Po odkritju spomenika se je vršil svečan banket, katerega so se udeležile odlične osebe in s katerega je bila poslana tudi kralju vdanostna brzovlaka.

Skrb za revne šolarje v Mariboru

Občni zbor društva za podporo revnih učencev, ki se je vršil koncem februarja v Mariboru, je pokazal zelo razveseljen razmah humanitarne institucije. Mariborska mestna občina, Podmladek Rdečega križa, denarni zavodi, veleobdelniki, trgovci in tudi zasebniki so z veseljem podpirali društvo s svojimi prispevki. Sicer pa je bila pomoč tudi nujno potrebna. Proti zimi je namreč naraslo število prosilcev, ki so se potom šol obrnili na društvo, v taki meri, da je bilo društvo v nemali zadregi, kako od pomoči vsaj največji bedi. Ker pa so predlansko leto mariborski trgovci vposlali velikodušno donatke v blagu, ga je preostalo za letošnji Božič snatna količina. Društvo je torej kljub manjšim dohodkom lahko obdarovalo večje število otrok kakor lani.

Društvo šteje 1930 članov, kar je v primeru s številom mariborskega prebivalstva prav malo. O Božiču je bilo obdarovanih 634 otrok, in sicer 369 dečkov, in 325 deklic javnih šol. Dobili so 339 gotovih oblek, 349 parov čevljev, 186 komadov perila in 12 tucatov nogavice. Razum tega vsak vrečico s kruhom, sadjem, orehi in bomboni.

Posebna zahvala se razun še imenovanih izreka še tvrdkama Freund in Rosenberg, ki sta poslali vsaka za 20 parov čevljev, usnja, Berg za 10 parov, Hoffmann Blecha za 6 parov, Rosner 25 ur blaga, Ihl-Kühner 12 m. Gaspari-Paninger 30 parov nogavic, tvrdka Durjaja je gratis izdelala 76 komadov perila, Pelikan 1 kg. Rozman 2 kg. čokoladnih bombonov, Brišnik 10 zvezkov, pecivo, sadje, puk. Lochert jabolka, orehe, bombone, Pugel in Wiestaler, Kovačič jabolka, Džamonoja, Swaty, Schmiederer, Priemer, Laasbaher, Ruše, cvetlice za cvetlični dan, Gospe in gd. so brezplačno sešile 141 oblek, med temi gojenke drž. učiteljice 31, obrtna šola 25, tvrdka Zora je prikrojila 120 oblek za dečke. Pivovarstva Götš je dal brezplačno kurjeno dvorano za prireditve.

Posebej božični dar so poslali: Slov. Posojilnica 1000 Din, Centralna banka 500 Din, Podporno društvo žel. delavcev 500 Din, s restavrativ Stiekler 500 Din, tovarna Wooten v Celju 250 Din, društvo Vzajemnost 200 Din, Zlatorog 200 Din. Po 100 Din so darovali: Dr. B. Ipavice, tvrdka Drava, Pelikan, Pirchan, Pogačnik Ruše, Suppanz-Mateis, Swaty, Rosman, Janez Pold, Gašteraj v oporoki 125 Din. — Glaser, Ruše božično drevo. Po 50 Din so poslali: gg. Bernhard, tvrdka Woschnag v Soštanju, Zerhovič, Preis, Utek, Pugel. Razstava slik je prinesla vstopnice 244 Din, dve sodni poravnavi 300 Din. Vsem velikodušnim dobrotnikom najtoplejša zahvala.

Blaginjsko poročilo je izkazalo v preteklem letu dohodkov Din 89.565,50, stroškov pa Din 89.486,25, prebitka ostane Din 79,25. Po odstopu starega odbora so bili z vključkom izvoljeni v novi odbor sledeči gg.: šupan dr. Leskovec, nadsvetnik Keržovan, ravnatelj Skušek in Plaskan, predsednik trg. gremija V. Weisk, katehet Sparl in gospe: Skušek, Wögerer, Pfrimer, Mikuš in Stupca.

Toči potrebno humanitarno društvo se priporoča še naprej naklonjenosti maribor-

Od danes 11. marca dalje »Škandal na Dunaju« Polkovnik Redl.

Telefonično naročene vstopnice so dobe brez čekanja in brez vsakega napora v pisarni kina «Ljubljanski dvor». Telefon 730. Predprodaja vstopnic od 10 do pol 1. in od pol 3 ure dalje. Predstave ob 4, pol 6, pol 8, in 9. uri.

KINO «LJUBLJANSKI DVOR»

skega občinstva, čegar zaupanje si je pridobilo po svojem vstrajnem in nesobičnem delu v blagor šolske mladine.

Ljubljanska porota

Ljubljana, 10. marca.

Poneverbe v bolnici.

Danes se je vršila zadnja porotna razprava pomladanskega zasedanja in sicer proti 34letnemu H. B., blagajniku državne bolnice v Ljubljani in pa proti 27letnemu dnevnariju bolnice, L. K. Oba sta bila obtožena, da sta kot uradnika državne bolnice v Ljubljani od maja 1922. do srede leta 1924. poneverila zaupane denarne emke in skupni vsoti preko 380.000 Din. Malverzacije sta vršila v sporazumu, kar jima je bilo tem bolj omogočeno, ker sta uradovala oba v isti sobi. Bila sta intima prijatelja in dasti sta imela vsak dosti zaslужka in doloma tudi lastnega premoženja, jima to raz nujno razkošno življenje vendar ni zadovoljilo. Zabela sta pri kolkovini, za katero bi morala kupiti kolke, ki pa sta jo raje vtrkala v svoj žep. Nato sta si začela izposojevati denar iz blagajne, ne da bi ga kdaj vrnila, ker sta živela vedno razkošno. Da pa ju ne bi tako kmalu zasledili, sta vodila napačno knjigovodstvo, tako da so se zaključki v knjigah ujemali s stanjem blagajne. Obenem sta si prillašala denar, ki je prišel v bolnico potom poštnega čekovnega urada. B. sem je dobival nakaznico v roko in je dvigal denar, katerega pa ni oddal v državno blagajno, temveč si ga je razdelil s svojim prijateljem. Več poneverb je izvršil B. sem, (kajti K. je bil s l. I. 1924. reduciran), za mnoga pa je moral K., ki je bil v istem uradu dnevnarij, vedeti v zvezi s katero površnemu uradovanju.

Pri današnji razpravi jo B. prevzel krivdo v vseh očitanih mu dejanjih nase, medtem ko jo K. odločno tajil vsako soudeležbo in vednost pri goljufiji. B. pa nasprotno trdi, da je bil K. o večini slučajev obveščen od njega ter da je v malverzaciji soglašal in delil z njim dobiček. Ker so sodišče na podlagi predloženih indicijev ni moglo priložiti, v koliko je zagovor obtožena K. resničen in ker sploh zadeva ni še v vsem pojasnjena, je bila razprava na prodlog državnega pravdnika in zagovornika preložena na prihodnje porotno zasedanje.

S tem je bilo letošnje prvo porotno zasedanje zaključeno.

Iz Primorja

* Nabrežinski kamen za kolodvor v Milanu. Nadzorovalna komisija za javne stavbe v Milanu je sklenila, da se zgradi mesto nov kolodvor iz nabrežinskega kama. V to svrhu so merodajni činitelji nabavili v Nabrežini 3000 m³ nabrežinskega kama.

* Avtomobil s šestimi osebamii trebil ob vlak in se razbil, potniki pa so ostali živi in zdravi. Na cesti med Opčinami in Sežano se je v nedeljo jutraj pripetila velika nesreča s naravnost čudežnim koncem. Na mestu kjer gre železniška progā čez cesto, je osebni avtomobil trebil z vso silo ob vlak in se razbil. V avtomobilu je sedelo šest oseb: zobozdravnik Palovec iz Ljubljane in soproga, dva gospoda in dve gospodični. Družba se je peljala s prireditve tržaškega akad. fer. društva «Balkan». Ker niso bile prečnice zaprte, je šofer z nerazmiselnim silo drvel dalje in ni mogel več ustaviti vozila. Karamobil je bil tako močan, da se je avtomobil razletel na koso, potniki pa se obležali na cesti. Prvi hip se je zdelo, da ni nihče ostal živ, toda polagoma so se vsi pobrali s tal in konstatirali, da so živ in cell. Kljub temu je prišla na pomoč trežaška rešilna postaja, ki je razburjeno šestorico prepeljala v Trst, kjer so zdravniki ugotovili, da so k sreči nepoškodovani.

Darujemo za sokolski Tabor!

generalni skušnji «Boheme» je bil tudi komponist in kritik G. Safranek Kovič iz Zagreba. Njegovo sodbo sem zvedel pravkar: Naj Vam jo ponovi on sam! Mi smo preveč prizanesljivi, da bi jo natiskili. Basta! Fr. G.

Gostovanje baritonista Popova v Zagrebu. Baritonist gosp. Boris Popov, ki se šal, oddaljuje od ljubljanske opere, je nastopil v nedeljo v Zagrebu, kjer je pel partijo grofa Lune v Verdijevem «Trubačurju».

Repertoar Narodnega gledališča v Zagrebu. Ta teden ima zagrebško Narodno gledališče na sporedno sledeče komade: Of-fenbachovo komično opero «Hoffmannove pripovedke», Verdijev «Aldo», a pevko Vh ko Čaletu v naslovni ulozi, Stravinskoga baleta «Petruška» in «Tamara», Rimskij-Korzakova balet «Scherazada» in Wagnerjev opero «Lohengrin». Novost v drami je Calderonova komedija «Gospa hudčevka».

Dr. Beničič ostane intendant zagrebskega gledališča. Zagrebški listi so pred dnevi poročali, da se obeta sprememba zagrebški gledališki upravi. Po teh voračjih je imel sedanjii intendant dr. Julij Beničič odstopiti in prepustiti svoje funkcije blysemu predvoljnemu intendantu Vlah. Treščecu. Desna roka Treščeca je imel postati igralec Marković, a tej kombinaciji se je upril Udrúenje igralcev. Sedaj javljajo, da so napovedi o spremembah v vodstvu zagrebškega gledališča neuporabne in da ostane vse pri starem.

ELITNI KINO MATICA

Danes ? ? ?

Danes ? ? ?

Kulturni pregled

Gledališki repertoarj.

Ljubljanska drama Sreda, 11.: «Vdova Rošlinka». E. Četrtek, 12.: «Iz ljubljane duše». C. Petek, 13.: «Stričkove sanje». A. Sobota, 14.: ob 15.: «Veronika Deseniška». Dijaska predstava pri znanih cenah. Nedelja, 15.: ob 20.: «Vdova Rošlinka». Izv. Ponedeljek, 16.: «Rosmersholm». B.

Ljubljanska opera

Sreda, 11.: Zaprto. Četrtek, 12.: «Boheme». F. Petek, 13.: «Seviljski brivci». Gostuje Josip Rijavec iz Zagreba. B. Sobota, 14.: «Mignon». D. Nedelja, 15.: ob 15.: «Boheme». Gostuje Josip Rijavec iz Zagreba. Popoldanska operna predstava. Izv.

Mariborsko gledališče

Sreda, 11.: Zaprto. Četrtek, 12.: «Mignon». D. (Kuponi.)

Sprememba repertoarja v Ljubljanskem gledališču. Abonente opozarjamo, da se je vsled obolelosti nekaterih članov in ker gostuje prihodnje dni sopet gosp. Josip Rijavec na našem odru, spremenili operni repertoar in red abonmaja pri nekaterih redstavah tega tedna. Opozarjamo, da ve-

Ija današnji objavljeni repertoar in red. — Pri današnji uprizoritvi «Boheme» poje ulogo Collina gosp. Hugo Zathay. Ostala zasedba je ista kakor pri prvi uprizoritvi v petek: Rozumova in Thalerjeva, Banovec, Cvejič, Šubelj in Zupan. — V petek, dne 13. t. m. gostuje v naši operi gosp. Josip Rijavec v ulozi grofa Almaviva. Predstava je za red B. Zunanje udeležnike opernih predstav pa opozarjamo že danes, da gostuje gosp. Rijavec tudi v nedeljo popol-dne pri predstavi «Boheme». Vstopnice se naročajo pri upravi.

Ljubljanska opera

Gostovanje Zikove, Šimenca in Vuškoviča.

Gosp. Hubad, ki so kot gledališki upravnik nikoli ni dobro počutil, je tudi fizično obolel ter se zdravi na kmetih, njegov namestnik v operi ravnatelj G. Rukavina pa leži po operaciji v javni bolnici že nekaj tednov. V tej stiski se do skrajnosti žrtvuje gosp. operni basist Jul. Betetto; toda opernega klobučiča, ki se je po par sezson krovitočil, ne more niti Betetto več urediti. Razmere so zmedene celo preko njegovih moči. Le še malo, in nevarnost nastane, da opera sploh ne bo mogla več dalje. Ansambel opernih solistov so razbili, a novoga

niso mogli več sestaviti; cela vrsta — nič manje kot 12! — novih angazmanov se je izkazalo popolnoma ponesrečenih, a odpuščenici in odpuščenice so odnesli ogromne vsote; eksperimentiralo se je z nespretnimi začetniki, klicalo neprestano nove goste, čisto kar nič vredne in potrebne, da se je vzdržal potek predstev, a angažirani člani se uporabljajo ali malo ali pa se jim dovoljuje peti drugje; okameneli repertoar stoji ali se ne more izvrševati. Abonente so postali končno tako nezadovoljni, na naslake kujejo že nas, češ le naša preveč dobrotna prizanesljivost je kriva, da gre naša opera rapidno čim dalje huje navzdol in da se nudijo predstave, kakršnih niso v Ljubljani marali niti pred 25 leti.

Toda mi smatramo za svojo prvo dolžnost, gledališču pomagati. Članstvo vzpodbujati, publiko pridobivati, očitvidne in najdebelejše nedostatke pa grajati vedno taktično in brez zlobe v nadi, da se odpravijo. Zdjaj ne moremo molčati več, kajti ako so razmere hitro in iz temelja ne reformirajo, grozi katastrofa. Par tednov se že motajo s tarantelami in najobjrabljenejšim repertoarjem z nikogar ne zadovoljujočimi predstavi. Ni tonorjev, ni sopranov, a zdaj sta odrekla še oba baritona. G. Cvovjič zboleva, ker je preveč zaposlen, in niti «Don Juana» ne morejo izvajati, g. Popov ima po pogodbi 12 dni gostovanja v Beogradu in drugje, so vrača bolan in repertoar ne more nikamor naprej. Napol študirana «Boheme» ne more dospeti bliž do prve reprize.

Zdjaj so povabili na gostovanje zopet popularna naša pevca Zikovo in Šimenca, a peti morata zopet prepeti partiji in celo kar dva večera zapored. Le njuni izredni poirtvovalnosti se je zahvaliti, da sta omogočila dve predstavi in sta pela dvoje velikih, napornih vlog. A sinoči je moral priteči na pomoč še tretji gost iz Zagreba, G. Vuškovič. Tri Scarpie imamo, a treba je bilo telefonično klicati četrtega. In vse to vzpričo ogromnega ansambla solistov in solist pri našem gledališču. Temu se pravi — ekonomija!...

Sinočnja «Tosca» je bila v glavnih treh partijah izvrstna. Krecacije go. Zikove in G. Šimenca, zopet priznavani z opetovanji specialnimi aplavzi, sta že znani. Oba sta bila sijajno pri glasu in sta igrala krásno. Toda ostala bi bila rada naša, ako bi so jima bila zvisala gaža vsaj za polovico tistega, kar sedaj stanca kot dobrodošla, najljubša gosta. G. Vuškovič se je odlikoval s kolosalno izvrzajno, rafinirano dovršeno igro; glasovno je dokazal, da si zna s svojo šolo imenitno pomagati. G. Balaska je storil prav spretno svojo dolžnost; ako sta orkester in zbor za sceno včasih nekoliko zavlačevala, je to brez skušnje od-pustljivo.

A nov režiser na plakatu? V ponedeljek in v torek? Videli smo le staro nerodno Ševljanovo in staro spretno Rukarinovo režijo! Torej čemu novo ime? Končno le še tole: V «Slovencu» je nekdo zaključil name. Opozorjen sem bil nani jelo danes. Odgovarjam: pri zednji

Iz življenja in sveta

Beseda o kulturi

Prijatelj nam piše:

Mi Jugoslovenci gotovo nismo nestrpni ali p ane sebe preveč ponosni ljudje. Ne domnevamo, da smo najbolj kulturni, najbolj civilizirani, najbolj posredni in najbolj demokratični — nasprotno mnogo jih je med nami, ki se jim ves naš narod takorekoč še ne dopada prav. Preveč jim je primitiven in — o! evropske kultura, kako si še liki vzdihujejo razbočene duše in nasirota med nami. Tako pri vsaki priliki vzdihujejo rahločutne duše in naši političarji iščejo vsega dobrega po najširšem svetu, samo da bi mogli reči, kako je domače slabo.

Kaj Beogra — Dunaj, Dunaj! Kaj Ljubljana — Gradec, to je mesto. Kaj Jugoslavija — poglejte nemško kulturo!

Zadnje dni je imel svet priliko, da jo je videl takorekoč v trenutku, ko je nekoliko manj nazila na sebe. Češkoslovaška kolonija v Gradcu je proslavila 75-letnico prezidenta Masaryka z interno slavnostjo v nekem hotelu. Prezident Masaryk je mo, katerega se v spoštovanje klanja ves svet. Organ treznih Nemcev v Pragi je povodom njegove proslave napisal: »Brez pretiravanja smemo reči, da je ni države na svetu, kateri bi načeloval mož tako prominentnih duševnih in človeških lastnosti kakor je Masaryk.« Ta Masaryk je povrh prezidnt Čel. republike, kateri gre ena glavnih zaslug, da se je Avstrija izklopila iz propasti svoje gospodarske katastrofe. In kaj so storili predstavitelji zlate nemške omladine, bodoči voditelji naroda v Gradcu. Nacionalni nemški dijak so se zbrala kakor roparska družba, zahtevali so napreje prenova proslave in ker jim vlada ni mogla ugoditi, so navelili na hotel, v katerem se je vršila slavnost, ter so med kričanjem naravnost sadiščenih psokv proti Masaryku naskočili tvorno naparti češkoslovaške državljanke, zbrane k počaščenju vladarja svoje držve. Le močni kordoni policije in žendmerije so prenečili, da nemška misel ni trumfirala nad prezidenstvom čsl. republike.

Pri nas pa so klerikalci in drugi separatisti proglašali voljni sporad, pri katerem je bal ranien nemški kandidat dr. Kraft za evropsko sramoto, za balkanski dogodek, kateremu ga ni para v Evropi!

Toda za albinsko duševno gorjačanstvo se kmalu naše izgovori in grška akademska mladina, pravijo, seveda še ni noben reprezentant nemške kulture. Treba je iti bolj v srce nemškega naroda, naravnost v center nemške kulture v Berlin, v velika nemška mesta. Da si ogledamo en sam prizor:

Umrli je predsednik republike, najvišji reprezentant nemškega naroda, mož, kateremu nikoli ni mogel onorekati počestnosti, dobre volje, plemenitosti. A ker je bil predsednik republike, so ga vsi, ki ne morejo pozabiti karzerovstva in to je predvsem tkzv. bolški del naroda, nekdanje plemstvo, večji del intelicence, večina akademske omladine, prvaki gospodarstva — črtili in sramotili. Cele meceje je trajala proti njemu strahovita klevetniška kampanja, dolžili soga izdajstva, blatili kot korupcionista in v znanem Barmatovem procesu so skušali za spraviti v močvirje najgorostasnejših zlorab državne moči v sebične name-ne. Sramotili so svojega lastnega predstavnika pred širnim svetom in predstavljal prvega moža svoje velike države kot prostega lopova. Ta kampanja je Eberta zlomila ter mu skovala rani grob.

In v trenutku, ko so listi naznanili njegovo smrt, so nemški nacionalisti po berlinskih ulicah prodajali že vnaprej pripravljene pamflete, ki so grdili predsednika države na mrtvaškem odru. Ko se je vršil pogreb, so plemeniti nemški kulturosonci princjeli protidemonstracije v mnogih nemških mestih in v Heildsbergu (o du feine!) so arazirali pustni mrtvaški spreved, v

katerem so nosili na pogreb crknjenega krokarja... Nemški nacionalistični listi so protestirali proti temu, da se predsednika republike pokopava na državne stroške, češ to parado naj si plačajo tisti, ki imajo z njo veselje. Berlinska univerza je na poziv vlade priredila žalno svečanost v neki mali konferenčni sobi, kamor je prišlo par profesorjev in 50(!) dijakov.

Delavstvo vseh podijetj in tudi državnih je na dan pokopa v Heildelbergu za pet minut ustavilo obrate — oruska železniška uprava pa je sedaj državnim železničarjem to »ustavitve dela« odtegnila od plač!

Skratka smrt in pogreb predsednika nemške republike je tako sramotno poglavje hvalisane nemške kulture, da ga svet ne beleži podobnega. Zalostni dogodki, ki so se odigrali pri tej priliki, niso morda izlzy surovega razpoloženja širokih mas, oni so marveč premišljena dejanja ljudi in krogov, ki se hvalijo, da so cvet nemškega naroda.

Proces Bergmeister na Dunaju

Našim čitateljem je gotovo že v svojem spomnu drzen umor, ki se je pripetil pred časom na Dunaju. Karel Bergmeister je ob belem dnevu nabadel in oropal svoje dekile Berto Geisler ter jo pri tem zabodel z lovskim nožem do smrti.

Berta Geisler je bila nameščena v kontoariu neke znane dunajske tvrdke, ki je poslala svojo uslužbenko inkasirati večjo vsoto denarja. Na tej poti se je dekletu pridružil Bergmeister. Spremlil je Berto do vrat pisarne, kjer so ji izplačali denar, in ko se je vrnila z bankovci v torbici, jo je prišel za vrat in zabodel. Nato je pobral torbico z denariem in ubežal roki pravice. Šele par dni po umoru so ga aretirali defektivni v neki kavarni pri igranju šaha.

Bergmeister ima za seboj pisano življenje. Večkrat je bil kaznovan radi povelver in tatvin, katere je zagrešil. Njegov oče je profesor na trgovski visoki šoli v Gradcu in je bil prej nameščen v Trstu. Tam je obiskoval Bergmeister ljudsko šolo, pozneje na se je preselil z roditelji v Gradec, kjer je postal realko.

Ze v teh časih je bilo vedenje dorlačajočega zločinca zelo nenaravno. Učil se je pridno, obnašal na se je tako, da je vedno imel najljubši red v razredu. Na realki v Gradcu je pokazal svojo tatinsko nrav prvič. Ukradel je nekomu uro in je moral radi tega izstopiti. Kradel pa je že prej natihem doma, kjer je odnesel vse, kar mu je prišlo pod roko. Za denar si je nakupoval slaščice.

Ko je ostavil šolski pouk, ga je oče poslal v vaeništvo k nekemu inštalarterju. Tam je ukradel svotelmu tovarišu nož iz čepa, radl česar je bil odsovljen. Potem je želel nadaljevati študije. Ponavljal je četrti realni razred. Ker na je bil v tatinskem oziru nenoboljšljiv grešnik, je moral v prisilen zavod za izriženo mladino in je tam prebil dve leti. V tem zavodu se je naučil knjigovodske obrti, nakar je odšel na Dunaj.

Na Dunaju je stonil kot pomočnik v službo pri književozcu Lirakovskem in je ostal pri niem kakih petnajst mesecev. Potem se je vpisal v šolo za umetnostno obrt, ker je bil dober risar. Obiskoval je pouk do božiča 1923. Nato je začel pohajkovati in ubijati čas v slabi družbi.

V to dobo Bergmeisterovega življenja spada več novih tatvin, ki si bile še večje od prejšnjih. Najprej je ukradel svojo gospodinjio Barbaro Grünwald. Potem je sledila ponverba štirih milijonov AKron. Oče je za to zvedel in je škodo poravnal. V kolektivu za visokošolce, kjer je Bergmeister nato stanoval, je ponovno ukradel različne predmete, obleko in denar, katerega je zapravil z enakovredno mu tovarišti.

Oktober meseca 1924. se je fant seznanil z Berto Geisler, kontoristko pri

tvrdki Lobkowitz. Že po par sestankih med mladema se je pokazalo, da simpatizirata drug z drugim. Vendar je bilo znanje Bergmeisteru neprijetno v toliko, ker je imel pre malo denarja za zabavo z Berto. Zato je sestajanje čez nekaj časa opustil. V tem so razmere vedno hujše pritiskale nanj, in naposled se je odločil, da obnovi prijateljstvo z Berto že radi tega, da mu bo mogoče priti do novcev.

Njegova denarna stiska je prikpela do vrhunca v polovici meseca januarja, dva dni pred umorom. Obiskal je Berto, ki ga je sprejela zelo prijazno in ljubezveno ter ga prosila, naj jo počaka dne 17. januarja na dogovorjenem mestu, da jo bo nekam spremiljal.

Bergmeister si je bil takoj na Jasmcu, da poide Berta nabražje po denar. Napravil je v mislih natančen načrt, kako jo bo naskočil in umoril ter se nato polastil torbice z bankovci. Vzel je s seboj bodalo. Ko se je Geislerjeva vrnila iz bližnjinskega oddelka, kjer so ji izplačali nakazilo, jo je podrl na tla in zabodel v vrat. Dekle je zakričalo, Bergmeister pa je vzel denar in ušel. Podal se je najprej v neko kopalnico, nato pa si je kupil novo perilo in obleko ter hodil nekaj dni po Dunaju, kjer so ga slednjič vieli redarstveni agenti.

To je žalostna zgodovina atentata na mlado deklo, ki se je zaupalo pokvarjenemu falotu. Geislerjeva je kmalu po napadu umrla, zločinca na so oblasti zaslišale in dejale pod ključ. V ponedeljek je proti njemu začela sodna obravnav.

Bergmeister priznava vse in pripoveduje, da je hotel radi bede, v katero je zašel, izvršiti tudi samomor. Le misel na Bertin denar ga je rešila in napravila iz njega zločinca.

Škandal madžarskega pustolovca

Pisalec Droste v Ameriki

Ameriški listi poročajo o nečuvnem škandalu, katerega je povzročil v Newyorku madžarski pustolovski pisalec Droste, katerega poznajo vsled njegovih ekscentričnih dejanj v vseh velikih mestih našega kontinenta.

Droste je nastopal v Newyorku pod imenom »Cesca« in si je prilastil naslov barona. Seznanj se je z bogato, toda skrajno ekscentrično milijonarko miss Vero Lightmerovo in jo zapeljal. Že to dejanje samo na sebi je v Ameriki kaznivno. A to mu še ni bilo dovolj. V svojem stanovanju je prirejal pravec orgije z whiskeyjem in ko so to oblasti zavohtale, jo je hotel skrivati pobrati v Evropo. Vkrcač se je na niko ladjo ter se hotel odnehati brez vizuma čez morje v domovino.

Radi tega je ameriška policija Drosteja izgnala s svojega ozemlja ter mu strogo prenovedala povratek na njeno tla. In sedaj pride najzanimivejše. Droste se pelje v Evropo s svojo lepo ekscentrično milijonarko Vero na krovu ladje »Aquitania«. Mlada dama se je priključila pustolovcu kljub srditim protestom njene babice in oskrbnika. Miss Lightmer in Droste se hočeta poročiti v Evropi in se potem nastaniti v Drostelevem rodnem mestu Budimpešti.

To bo zares len par, s katerim bodo imeli ljudje še mnogo opraviti!

× Eksplozija v tvornici parfumov. Pri Madridu se je dne 7. februarja v tvornici parfumov hotel, vsled eksplozije se je podrla dvonadstropna poslopje. Ruševine so pokopale pod seboj precejšnjo število delavcev. Dostoj so izvlekli izpod razvalin osem mrtvih in 20 ranjenih.

× Angleski letalci na Dunaju. Te dni so dospeli na Dunaj angleski letalci pod vodstvom generala Festen - Branchera, ki so se pripeljal na krovu letala iz Carigrada, preko Beograda in Budimpešte. V generalovem spremstvu sta bila britanski major Cobham in mojster Ellion. Oba sta se dvignila v zračno višave dne 8. februarja v Rangoonu (Indija) ter sta potovala čez Kalkuto. Cobham in general Festen - Brancher sta skušala s svojim letalom obleteti Mount Everest, toda posrečilo se

ima je povzpeli enako 17.000 čevljev visoko, vsled česar sta se morala vrniti s polta ne da bi dosegla želenjeni cilj.

× Eksplozija v tvornici dišav. V neki nemški tvornici dišav v Madridu se je dne 7. februarja teška eksplozija. Raspočil se je hotel. Zračni pritisk je bil pri tej nesreči tolik, da se je podrl del zgradbe. Kamenje je pokopalo pod seboj tudi več delavcev.

× Upor v vzgojevališču V rimskem ženskem vzgojevališču Portici je te dni izbruhn bil med gojenkami upor. Dekleta so naskočila ravnateljstvo, opustošila njegove prostore ter se po intervenciji policije umaknila na streho, kjer so začele metati na redarje kamenje. Borba med upornicami in policijo je trajala dve uri in je končala s kapitulacijo prekoražnih Amazonk, katere so spravili pod ključ.

× Anita Berber — igralka. Plesalka Anita Berber, ki je s svojimi nastopi povzročila še nešteto škandalov ter s tem prišla do svojeevratne slave, se je sedaj lo-

Obrtniško zborovanje v Mariboru

Maribor, 9. marca 1925.

V nedeljo dopoldne se je vršilo v posvetovalnici mariborskega obinskega sveta lepo obiskano zborovanje delegatov Splošne zveze obrtnih združenj za mariborsko oblast. Navzoči so bili poleg delegatov tudi zastopnik velikega župana sreški poglavar Vršar, mariborski župan dr. Leskovar, zastopnik Trgovsko obrtniške zbornice dr. Pretner, zastopnik Zveze obrtnih združenj v Ljubljani Engelbert Franchetti, zastopnik ministrstva za trgovno in industrijo oddelek v Ljubljani Ignac Založnik, obrtno - zadržno nadzornik iz Celja.

Triurno zborovanje je poteklo stvarno. Predsednik Zveze, g. Bureč, je otvoril zborovanje ter pozdravil zastopnike oblastev in navzoče delegate ter podal svoje predsedniško poročilo. Nato sta pozdravila zborovanje župan dr. Leskovar in dr. Pretner, ki je poudarjal težko stanje obrtnišva zaradi previsokih davkov, pomanjkanja dela la hude konkurence iz inozemstva, zaradi česar bo treba v obrti še mnogo organizatornega složenega dela. Trgovsko obrtno zbornica bo obrtništvo pri tem vedno podpirala Engelbert Franchetti iz Ljubljane je prisnel pozdrave ljubljanskih obrtnikov in želel zboru dobro uspeh. Pozival je delegate, naj pri svojih združenjih delujejo za dobrot in dobrobit vseh obrtnih stanov, da pričajo obrtniki čim prej do svojih zaslužnih ecijev. Nadzornik iz Celja je pozdravil zborovanje imenom ministrstva za trgovino in industrijo, imenom Slovenskega obrtnega društva v Mariboru pa njegov predsednik Ivan Kravos.

Iz tajniškega poročila g. Stanjka povzemamo, da je Zveza zelo aktivna. Sodelovala je pri sestavi osnutka novega obrtnega zakona pri konferencah v Ljubljani, Mariboru in Celju. Agilni odbornik Zadravec je skrbno sestavil predlog glede zaštite interesov obrtnikov v novem obrtnem zakonu. Za omiljenje nepravilnih davčnih in socialnih bremen je stavila Zveza ponovno svoje predloge pristojnim oblastvom. Trčila se je tudi za povečanje obrtniškega kredita pri Narodni banki, ki se naj zviša vsaj do 100.000 Din. Posredovala je za uvedbo obligatorne mojstrske prekušnje in je v tem pogledu upali najboljših uspehov za podkrajtev kvalificiranega obrtnišva. Zveza je sodelovala pri oživiljenju urada za pospeševanje obrti ter kreiranju podružnice tega urada v Celju. Zavzela je svoje stališče glede pomožniškega dela v vojaških delavnicah in veljavnost tozadevnih spričeval. Vseled vabila Zveze v Ljubljani glede letošnje velike razstave za valjenje v Ljubljani je Zveza apelirala, naj zadruga čim bolj propagirajo za razstavo. Zelo toplo je Zveza pozdravila ustanovitev gospodarskega sveta. Intervencirala je za odpravo šušmarstva, pod katerim legalno obrtništvo najbolj trpi. V ostalem je podala pristojnim oblastvom večje število stanovsko organizatornih argenc in zahtev. Zveza bo posvečala čim več pažnje potrebnim konsolidaciji države in se bo bojevala za odpravo težkih bremen, ki teže obrtništvo, zlasti pomanjkanje dela ter nedostajanje gotovine. Bojevala se bo tudi dalje proti dosedanemu načinu oddajanja državnih del, pri čemer je prikrajšana naše obrtništvo.

Blagajniško poročilo je podal g. Kumer, ki je ugotovil, da je blagajna zlasti po štedenju načelnika g. Bureča v prav dobrem stanju in izkazuje prebitka 8390,07 Din. Proračun za leto 1925, znaša okrog 10.500 Din. Zveza si je morala med tem urediti pisarno in najeti stalnega uradnika,

Strašno so te zozne bolečine!

Polajnavajo jih jedino **Aspirin-tablete Bayer**

Pržite na medno-bololedno pekatno znamko.

Ilia dramske stroke in pripravila ulogo vodilnje v Merzejovem komadu »Brog« na Danaju v kabaretu »Größenwahn«.

ki bo vodil posle. Revizorji računov so predlagali odboru absolutorji. Zvezni odbornik Zadravec je predlagal, naj se prispevki zveznih članic v bodoče znižajo, ter je smatral za ugodnejše, da v bodoče plačujejo prispevke zadruga same, a to od svojih članov izterjajo tako, da članice zvišajo prispevke in prispevke za inkorporacije. Predlog je bil soglasno sprejet. Nato je dr. Pretner poročal o obrtnih kreditih, glede katerih je zbornica že ukrenila vse potrebno pri Narodni banki. O. Franchetti je poročal o ustanovitvi samostojne mojstrske bolniške blagajne, ki je skrajno potrebna, g. Zadravec pa o davčnih bremenih. Poslovni davek naj se sploh odpravi, ker je to zlasti za majnega obrtnika neznosno breme. Janko Horvat iz Ljutomera je predlagal, naj se uvede obligatornost članstva zadrugi pri Zvezi in je bil tozadevni predlog soglasno sprejet. O. Kumer je še predlagal, da se priredi združeni tečaj za zadruga meseca junija v Mariboru, nakar je g. Založnik sporočil, da je tozadevno že storil potrebne korake pri velikem županu. Dr. Pretner je še poročal o delovnem času, glede katerega je zbornica zavzela stališče, da se naj delovni čas podaljša na deset ur dnevno, posebno pri onih vajencih, ki so nastanjeni in hranjeni pri mojaru ter so potrebni za pospravljanje delavnice. O. Zadravec je stavil predlog, naj se pritegne v Gospodarsko obrtno zbornico tudi svetnik iz sredine mariborskega obrtnišva, nakar je bilo lepo uspelo zborovanje zaključeno.

Resolucija:

Obrtni zbor Splošne zveze obrtnih združenj v Mariboru, ki se je vršil dne 3. marca 1925, je sklenil:

1. Po novem obrtnem zakonu se imajo uvesti skupne in strokovne obrtniške zadruga. Pristop k pristojni zadrugi je obvezen za vsakega obrtnika in za ona industrijska podjetja, katerih obrat odgovarja kakemu rokodelskemu obrtu in da ima vajence.

Zadruga naj obsegajo po možnosti le obrtnike ene ali k večjemu več sorodnih strok (strokovne zadruga), le izjemoma tudi obrtnike različnih panog (skupne, kolektivne zadruga). Raztezajo naj se redno na teritorij enega sodnega ali političnega srea. Radi pričlega števila obrtništva se more teritorijalni obseg zadruga za dotično stroko razširiti tudi na več srezov, pri čemr mora tvoriti okoliš zadruga teritorijalno zaokroženo celoto. Po možnosti naj take zadruga obsegajo okoliš ene oblasti (pokrajinske zadruga). Te pokrajinske zadruga pa bi se morale ceptiti sko bi število članov tako naraslo, da bi to bolj ustrezalo stanovskim interesom dotične obrtniške panoge. Merodajno naj bi bilo mnenje pristojne zbornice in zveze zadrug.

2. Za okoliš ene v izjemnih primerih tudi več oblasti a nikdar ne preko okoliša ene zbornice se imajo ustanoviti pristilne zveze zadrug. Te morajo biti, ako obsegajo vsaj po 20 zadrug, strokovne zveze zadrug, če so v njih včlanjene le zadruga ene ali več sorodnih strok, ali pa skupne zveze zadrug, če obsegajo zadruga raznih obrtniških panog. Skupna zveza zadrug mora biti za teritorij ene župnijske oblasti le ena sama; priv tajo za tak okoliš ne sme obstajati več strokovnih zvez za eno in isto stroko. Vaska zadruga mora biti članica pristojne zveze.

Dr. I. Vesely: Marijonetno gledališče nekaj in sedaj

Lutka! Hamunkul! Groteskno nasprotje dveh gesel: eno preveč pomanjša razmerja, drugo nesorazmerno poveličuje ljudske lastnosti! Kiparstvo ji je dalo podobno, slikarstvo barvo, pesništvo besedo, glasbo in petje, koreografija mikavnost, ritem gest in kreten od pravadnih časov predstavlja združitev vseh umetnostnih strok.

Ze sanskritu, prajeziku človeštva, so znana namigavanja na lutke. Na nit pričvrščena lutka se je imenovala »sutrapota«; človek, ki je držal nit, se je imenoval »sutradahara« — ta beseda na pomeni tudi: vodja igralcev. Iz tega, da se imenuje »vodja živih igralcev« oni, ki vleče za nito, je sklepal učeni rat. Pandurang Pandit, da se je vršila predstava z lutkami, ki so se gibale potom niti, preje, kot predstava igralcev, da je bil izraz »sutradahara« prenesen z lutkarja, ki je vlekel za nit, na osebo, ki je vodila resnične igralce, za katere ni treba niti. Iz tega bi sledilo, da ima marijonetno gledališče časovno prvenstvo pred gledališčem odraslih in da je bita — kar trditra Erich Schmidt in Leopold Schroeder — prva tvorba pozneje drama — izvorna drama, prva do-

doba pozneje sploh, na nabožnih tleh Indije zrasle poezije, — drama, igrana z lutkami.

V staroindijski dobi, v času ved (to je v etni čas), se je razvilo gledališče potom lutk in igralcev do velike pojavnosti.

Najstarejše lutke so bile namenjene bogoslužju kakor dokazuje sporočilo o Jupitru Amonu, čigar soha je s kima-novne glave sama darila smer poti, kakor jo je nosilo 80 duhovnov na ramah, ali pa sporočilo o oseni komolcev visoki sohi Bakhha, odeti v rumeno, z zlatom vezeno tuniko in v makedonski plašč ki je sedela na vozu s štirimi kolesi, se mehanično dvigala, navdala mlko ter zopet sedla.

Toda ljudje, ki so uporabljali avtomatična božanstva za večjo slovesnost bogoslužja, so zrodaj želeli imeti svoje bogove z gibljivimi rokami za sprejemanje darov doma v svojih bivališčih. Tako so nastale aristokratske lutke, igračke s členjenimi udi, kakršne ima zbirka etnologa Wilkinzona. Aristokratske lutke se ločujejo od istodobnih otroških igrač po tem, da imajo v vratu vtrentec, okoli katerega se je vrtila glava in so izgotovljene iz dragocenih kovin.

V indijski igran je redno nastopala komična oseba, ki je bila zakrnele rasti in se je odlikovala z nenasiinim tekom

za jed in pijačo, pa tudi z neverjetnim sovražstvom do dela, z duhovitimi, celo hudobnim jezikom — in ta oseba, zvana Vidušaka, je viden prapraded vseh Gašperčkov. Komične figure marijonetnega gledališča celega sveta so bližnji ali daljni, posrečeni ali neposrečeni potomci indijskega Vidušake, kajti vsi so obdržali njegove izvorne znake. Kot je Vidušaka s skoraj posvečenim spoštovanjem častil jed, tako so storili vsi komiki marijonetnega gledališča in tudi njih imena izhajajo od priljubljenih narodnih jedi, n. pr. ital. signor Mascaroni, neapol. Pulcinella (petelnček) Franc. Jean Potage, nizozemski Pekelhaargen, angl. Jack Pudding, madžar. Paprika-Jancsi, nem. Hans Wurst.

Iz Indije je potovalo marijonetno gledališče po celem svetu. Najprej je dospelo v Perzijo, potem preko Arabije v Evropo, kamor so prinesli družino lutk — cigani. Za teorijo govori dejstvo, da so bili lutkarji v Perziji, Turčiji, na Bolgarskem, v Nemčiji in Avstrijl pozosto cigani in ciganska ime lutke, namreč: Kuki, Kukul (ciganski lutkar; Kukiengero Khelepen), turško tudi Kukka, novogrško Kukka, rusko Kukla, kar bi ustrežalo latinskemu cucullus in morda indijskemu provincijalizmu Kukula.

Po svoji poti sicer ohrani Vidušaka svoje temeljne lastnosti (mala postava, tek za jed in pijačo, sovražstvo do de-

la), a vendar se je prilagodil razmeram: oblačil se je v narodne noše, učil se je krajevnih dialektov, zaljublil se je v domače jedi, skratka, vsak narod mu je dodal kako svojo prirojeno lastnost, svoje razmere, svojo izobrazbo; tako dorasča Vidušaka v inteligentnega moralista, ki stresa ironijo in sarkazem (pri Francozih) ali pa ostaja težak šalivček in grob pianec (pri Nemcih), ali analabet, demokrat, dobrovoljček, neotesan mužik (Petruška pri Rusih). Naš Gašperček je svobodno, jezikavo dečko; ima pa bistro pamet in razum odraslenih. Njegovi nezogibni brki so zanj značilni. Imajo tak pomen, kot če si razpeljan fantič napravi iz prešernosti z ogljem ali sajam pod nosom brčice kot znak višje fizične starosti. (iz češčine.)

Jirankov koncert

V ponedeljek se je vršil v filharmonični dvorani v Ljubljani koncert slovitega klavirskega pedagoga Josipa Jiraneka iz Pruge, čigar temeljita klavirsko - tehnična dela tvorijo trden sestaven del vse klavirske pedagoške in so uvedena na mnogih glasbenih solah in konservatorijih, med drugimi tudi na ljubljanskem. Sam je vzagolil celo vrsto odličnih pianistov, med njimi tudi našega profesorja na konservatoriju gosp. Janka Ravniko. Jirank je

bil osebni učence slovitega češkega skladatelja Bedřicha Smetana, čigar stoletnica rojstva je lani slavil ves kulturni svet. V svrhu proslave tega velikega slovanskega genija je tudi Jirank lani, vsle svojih priletnosti, zopet sedel za klavir in absolviral na Češkem celo vrsto koncertov s sporedom Smetanovih klavirskih skladb. Ta pomen je imel tudi njegov ljubljanski koncert, na katerem je seznanil naše občinstvo z doslej pri nas še malo poznanimi klavirskimi skladbami svojega slavnega rojaka in učitelja. Na sporedu so bile neznane, romantično navdahnjene raspoložne, etične (Pastirčka, Prijazna pokrajina, V salonu, V češki, Pred gradom itd.), dalje temperamentni češki narodni plesi (pet polk, furiant, slepička, huian in dak) ter dve efektni koncertni etudi («Na bregu morja» in «Koncertna etuda v c duru»). Spored je zaključila razsežna «Fantazija na češke narodne pesmi». Vse navedene točke je pianist odigral zaokroženo in tehnično popolno. Navdušeno, žal ne premnogobrojno občinstvo mu je po vsaki točki iskreno aplavdiralo, tako da je moral dodati še tri skladbe. Njegovji častilec in učenci (posredni in neposredni) so mu podarili šopek rož. V vsem je bil to prav zanimiv večer za vse obudovalce Smetanovih skladb, saj je bila to prva prilika, se takorekoč po prvi krti seznaniti s njegovimi klavirskimi skladbami.

ALEKSANDER DUMAS ZVEŠTOBA DO GROBA

(LA DAME DE
MONSOREAU)

90

Pri vohu v mesto je Monsoreau takoj vprašal stražnika, da li je videl koga, ki je prihajal z dvema konjema. Toda stražnik je bil še le malo časa pri vratih in ni videl takšnega došleca. Poklical je svojega prednika, ki Monsoreauovogga vprašanja ni potrdil, pač pa mu je povedal, da je pred več kot dvema urama prišel sam jezdi konj, s sedlom in vsem priborom, ali brez jahača, naravnost, kakor žival, ki pozna svojo pot, in se tudi ni pustil njeti neznanca stražniku, marveč je oddiral v mesto v smeri proti gradu. Stražnik je pač mislil, da se je jezdecu kjerkoli pripetila nesreča, ali mesta svojega ni smel zapustiti.

Monsoreau se udari po čelu. Očitno je, da na ta način ne bo nič izvedel. Zato krene sedaj naravnost proti dvoru. Tu je vladalo bujno življenje in vrvenje. Vsa okna so bila razsvetljena, in iz dvora so prihajali slavnostni glasovi. Ali rešetke so bile spuščene in vratar ni hotel spustiti na dvor kar tako človeka, ki niti prihajal ni, ampak je prišel peš, ves zdelan, blaten in prašen. Slučajno se je tudi sedaj našel Reiny, katerega je vojvoda, kakor že vemo, imenoval za svojega dvorskoga mojstra, prišel je na vrtarjev poziv, spoznal Monsoreaua in ga vprašal: «Ali, dragi bože, odkod pa prihajate v taksem stanju?»

Monsoreau pove, da se mu je konj splašil, skočil nepričakovano v stran in ga vrgel s sedla ter nato odbrzel.

«Zares,» pravi Reiny, «zelo nas je skrbelo, ko smo videli, da se je konj vrnil brez svojega jahača. Posebno se je vznemiril monseigneur, kateremu sem javil vaš prihod.»

«Monseigneur se je torej vznemiril?»

«Da, gospod, zelo ga je skrbelo!»

«Pa kaj je rekel?»

«Zapovedal je, da vas takoj privedem k njemu, čim pridete!»

«Dobro! Samo toliko časa mi pustite, da pogledam v konjušnico, če se ni kaj pripetilo konju njegovega visočanstva!»

Monsoreau se vrne v konjušnico in zagleda razborito

žival na mestu, na katerem jo je vzel. Potem se vrhovni lovec obrne in odide v jedilno dvorano, kakršen je bil, blaten in prašen, ker je nosil tako važne in nujne vesti, da ga je že samo to reševalo vseh etiketnih predpisov.

Okrog sijajno obloženo in sijajno razsvetljene velike hrastove mize je sedela velika skupina plemičev, ki so se veselo gostili in napivali vojvodi in drug drugemu. «Dvor je poln,» pravi Antraquet, že nekoliko opit, «polnoštevilen in poln, slično kakor pivnice vaše visokosti!»

«Ne, ne,» pravi Ribeirac, «še vrhovni lovec vašega dvora manjka! Zares je sramota, da sedimo za tako obilo obloženo mizo, pa da se nismo sami pobrigali za divjačino!»

«Glasujem za kateregakoli vrhovnega mojstra lova, naj bi bil kdokoli, pa makar tudi sam gospod de Monsoreau!» hrešči pijani Livarot, ki je obenem izdal, da tudi njemu Monsoreau ni najbolj simpatičen.

Vojvoda se samo nasmehne, kajti vedel je za prihod Monsoreauov.

In ta hip se tudi odpro vrata in Monsoreau vstopi.

«Evo ga» klikne vojvoda dobre volje. «Vidite, gospodje, nebo je že z nami in nam je takoj poslalo, kar smo si ta hip želeli!»

«Škoda, da nismo želeli kaj boljšega!» blekne Livarot, ki je bil baš toliko vinjen, da je postal duhovit in odkrit.

Monsoreau tega klica, ki je vzbudil občo veselost, niti ni slišal, ker je opazoval samo vojvodo, in ga je njegovo sigurno držanje naravnost frapiralo. Priklonil se je precej nespretno in okrenil glavo.

«Sedite in večerjajte!» pravi vojvoda in odkaže Monsoreauu mesto poleg sebe.

«Monseigneur,» pravi le-ta, «zares sem zelo žejen in še bolj utrujen, ali vseeno ne bi hotel ne jesti in piti, in sesti, dokler ne sporočim vaši visokosti vesti, zaradi katere sem prispel semkam in vas iskal ves popoldne.»

«Vi torej prihajate iz Pariza?» vpraša vojvoda.

«Z največjo naglico!»

«Dobro, poslušam vas!»

Monsoreau se približa vojvodi in z nasmehom na ustnih, in s sovraštvom v srcu, mu šepeta:

«Monseigneur, gospa kraljica mati potuje naglo semkam in želi obiskati vašo visokost!»

Na licu vojvode, kamor so bili obrnjeni vsi pogledi, zablišne radost.

«Dobro!» pravi vojvoda. «Zahvaljujem se vam, gospod de Monsoreau. Danes in vedno najdem v vas najbolj udanega prijatelja. Gospoda, nadaljujmo z radostjo!»

In vojvoda, ki je bil odmaknil svoj stolec, da lažje posluša Monsoreaua, ga zopet primakne veliki mizi in gostija se nada-

luje. Ali vrhovni lovski mojster ni mogel razpršiti svojih turobnih misli. Njegova čmernost je postajala očitna in vsi so jo opazili. «Pa vi se rušite utrujenosti!» ga nagovori vojvoda. «Zares dobro bi storili, če bi odšli počivati!»

«Oprostite mi, monseigneur,» pravi Monsoreau in dvigne glavo, «zares sem utrujen tako, da vse dvojno vidim.»

«Opijte se, grof, to preganja vsako trudnost!» svetuje Antraquet.

«Da, kdor se napije, pozablja!» zamrmra Monsoreau.

«Ali seveda,» klikne Livarot, «glejte, njegova čaša je še polna!»

«Na vaše zdravje, grof!» klikne Ribeirac in dvigne čašo. Monsoreau je bil prisiljen, da dvigne čašo, in ker je bil žejen, jo tudi z lahkoto izprazni do zadnje kaplje.

«Evo, monseigneur,» pravi Antraquet, «pa saj on čisto dobro pije!»

«Da,» pritrdi mehanično Monsoreau, «vse imam tukaj, teh besedah pa vojvoda skuša razbrati, kaj se prav za prav godi v mračnem srcu Monsoreauovem, čegar notranja nezadovoljnost se preveč jasno pozna na obrazu, jasna vsaj takšnemu poznavalcu, kakor je vojvoda brezdvomno bil.

«Morate nam prirediti prav lep lov, pravi Ribeirac. Saj vi menda dobro poznate okoliš in ste v njem sami večkrat lovili, je li?»

«In goste šume so tukaj!»

«In tudi vaša žena!»

«Da, pritrdi mehanično Monsoreau, vse imam tukaj, goste šume, in svojo ženo!»

«Pridite na lov na mrjasce!» prigovarja vojvoda.

«Poskrbel bom!» obljubi Monsoreau.

«E, bogme, kaj se to pravi, poskrbel bom!» se dere drug že opiti plemič. Saj je vendar mrjascev tu toliko, da jih kar mrgoli! Če jaz priredim lov samo v enem okolišu, jih položimo deset! Na primer v starem revirju!»

Monsoreau prebledi. Stari revir je oni, kamor ga je zanesel Roland.

«Torej jutri, jutri?» zahtevajo plemiči v zboru.

«Hočete li jutri, Monsoreau?», ga vpraša vojvoda.

«Saj veste, da sem vedno na vašo uslugo, monseigneur!» odgovarja Monsoreau. Ali kakor je vaša milost blagovolila pravkar opaziti, sedaj sem preveč utrujen. Zato ne verujem, da bi mogel jutri voditi lov. Dalje je potrebno, da popreje jašem skozi lovišče in vidim, kako je v naših šumah!»

«No, potem pa mu dopustite, da se odpočije in da vidi svojo ženko!» pravi vojvoda dobrodušno in s takšno neobičajno dobrotostjo, da je ta ton Monsoreaua mahoma potrdil v vseh njegovih mračnih sumnjah in mu vcepil gotovost, da je vojvoda njegov tekmeč.

Azurita in entla
volno v vseh barvah
Toni Lager-Cerne
Ljubljana, Dvorci trg 1.

Krajnike
smrekove ali jelove
kupim v vagon-
možinah. - Po-
nudbe na Ivo Ster-
gar, Radonlje.
1262-a

Vsak dan sveže
namočena
polenovka
Anton Verbič, Ljubljana

LOKOMOBILE
WOLF-LANZ do 600 HP
Izvirni novi ili geuer.
zaporniki za tvorničkim
jamstvom takodjer u
najam.

SAUGGAS-MOTORE
DIZEL-MOTORE
BEZ KOMPRESORA
75-a
BANDL-MOTORE

Generalno zastopstvo
Motorenfabrik Darmstadt
MILINSKE STROJE
TRANSMISIJE

Poglejte naše sklediste
Plečena polshička
Komplutna montaža
BRACIA FISCHER d. d.
ZAGREB, Pantovčak 10.

Radi elektrifikacije

podjetja s priklopom na elektrarno FALO

prodamo

Lanz-LOKOMOBIL 160 HP

z dinamo strojem
raznimi motorji
in akumulatorji

1272-a

pod zelo ugodnimi pogoji

Vprašanja na

„PETOVIA“, usojarska industrija d. d.
PTUJ (Slovenija)

Vse potrebščine za strojepis.

584-111

Pisarniške opreme.

L. BARAGA, LJUBLJANA,
Selenburgova ulica št. 6/1.

3838 komadov smrek

od 35 cm prsne širine naprej na stoječem proda mestna občina Novo mesto iz svojega okoli 1 km od kolodvora v Novem mestu oddaljenega gozda v Cegelnici, v sedmih po številu debel neenakih partijah. Proda se partija za partijo po komadih; smreke in hoje so v gozdu že zaznamovane.

Prodaja se vrši potom javne dražbe, ki se vrši v nedeljo, 22. marca t. l. ob 10. uri dopoldne v pisarni mestnega županstva; do istega dne vložite lahko kupci tudi pisemne ponudbe. Vsak ponudnik mora položiti tudi 10% varščino.

Dražbeni pogoji in seznam mere drevos na razpolago in vpogled v občinski pisarni, kjer si jih lahko vsak interesent ogleda.

Posamezni deli se razkažejo po občinskem logarju na licu mesta.

Mestno županstvo Novo mesto,
1282-a
dne 8. marca 1925.

Hišo v Ljubljani

v Gosposki ulici št. 3, nasproti univerze, trinadstropno z 18 stanovanji, v pritičju restavracija Zlatorog in 3 trgovskimi lokali prodam vsled smrti svojega moža. Hiša je v dobrem stanu ter pred nekaj leti renovirana.

Več se pozive pri oskrbniku Karolu Mayerju, Gosposka ulica št. 3. 1287-a

Rast las zajamčuje „LEDA“
zakonito zavarovano sredstvo proti plešavosti izpadanju las in prhutju. Dobiva se vseh lekarnah, drogerijah in brivnicah, ali pa ga pošilja po povzetju za 100 Din (in 10 Din poština).
Kosmetični laboratorij „LEDA“ v Zagrebu, Mikaljeva 1

„AUGOLATOR“

Inhalacijski aparat ne sme manjkati v nobeni družini, nabaviti si ga mora vsak posameznik, ako skrbi za svoje zdravje. — „AUGOLATOR“, inhalacijski aparat, zdravi z najsigurnejšim uspehom vse bolezni sapnih organov, kakor: pruhljenje, kašelj, ostrovi kašelj, nadenje, gutačni in bronhijalni katar, vrtanje in pihavanje belca, vnetje pljučnih tonil, posledice influenca, astma itd. Prednosti aparata: Razklapuje olinaste in vodene tekočine. Ni v stik z zrakom, torej oganja varno. Komodno se mora uporabljati tudi v postelji. Torej po uporabi se pacient lahko poda na zračni zrak ter je popolnoma zavarovan pred povojnim prehlajenjem. Presenetljiv učinek tuba po uporabi. Cena takoj uporabljivega in popolnega aparata „AUGOLATOR“ 135 Din, poština in ovojnina se zaračuna posebej.

Zahtevajte takoj brezplačni prospektor.
JOZE CEBULJ
agencija-komisija, Jovska na Gorah
Generalno zastopstvo za SMS. 55-a

RUDOLF RESNIK, uradnik
JOSIPINA ŽMAVC, gostilničarka
POROČENA 1278-a
BIZELJSKO - LAŠKO, 9. marca 1925

SINGERJEVI
ŠIVALNI
STROJI
SINGER
šivalni stroji
so na vsem svetu
poznani kot najboljši
Singer šivalni stroji,
BOURNE & CO., NEW YORK
Prodajo na obroke
LJUBLJANA, Selenburgova ul. 3
Centrala za SMS:
ZAGREB, Marulićeva ulica 5
Zastopstva v vseh mestih 35-a

Ježice

kupimo vsako množino

Najnižje ponudbe in vzorce je poslati na tovarno usnja Aleks Podvinec, Radeče pri Zidanem mostu. 1268-a

Zadružna hranilnica

registrovana posojilna in gospodarska zadruga z o. z.

v Ljubljani

Sv. Petra cesta šte. 19

sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše. Večje in stalne vloge z odgovornim rokom obrestuje po dogovoru. Daje posojila proti vknjižbi, poroštvu in zastavitvi.

Velika izbira svile za plesno sezono!
Prodaja do konca meseca
po nanovo znižanih cenah
Črnp de chine prej m 79 Din sedaj m 63 Din
Črnp de chine prej m 110 Din sedaj m 85 Din
Vedno novosti! 77-a II
A. Šinkovic nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 19

Prodajalka

prva moč za trgovino s čevlji se sprejme. Reflektira se samo na osebo, katera je popolnoma izurjena v prodaji zgoraj omenjene stroke. Ponudbe na upr. „Jutra“ do 16. t. m. pod „Prvovrstna/218“

Varilec in žični pletilec

(Schleiser in Spleiser)

se sprejmeta tekoj. Prva Srpska fabrika aeroplana, Beograd, Vlade-tina 13. 1285-a

SODE

od jedilnega in mineralnega olja kupuje po najvišji dnevni ceni 1102-a
Tovarna kranjskega lanenega olja in linzeža
HROVAT & KOMP., LJUBLJANA

industrijska, obrtniška in trgovska podjetja, ki nučijo popolno varstvo z vknjižbe in z zastavo zalag blaga 782-jo

posojila oz. družabnike ali kupce.
Ponudbe sprejema in pojasnila daje
Gospodarska pisarna, družba z o. z.
v Ljubljani, Wolfova ul. 1-II. 79-a

Išče se zdrava, poštena
hotelska sobarica
začetnica. - Vpraša se v hotelu Štrukelj 1280-a

Največjo zalogo razne emalirane, aluminijaste ali železne kuhinjske posode, kakor drugih raznih erodij za obrtnike, dalje razne verige, tehtnice, lopate, krampe, motike, vrtarska orodja in razne stroje itd. itd. kar sploh spada, k železniki stroji nudi vedno in najceneje tvrdka 907-a

Stanko Florjančič
veletrgovina v železnice
Ljubljana, Sv. Petra c. 35

„Opeka“

prvovrstne zidake, pri-poroča opekarna

„Emona“ d. d.

v Ljubljani. — Tovarna na Viču (Brdo). — Pi-sarna v Pražakovi ul. 3, pritičje. 114-a

Priporočamo
novo izdajo
Janko Kersnikovich
romanov:
Cyclamen
Broš. 22 Din, vez. 27 Din, pošl. 1-25 Din
Agitator
Broš. 18 Din, vez. 23 Din, pošl. 1-25 Din
Izdala jih je
Tiskovna zadruga
v Ljubljani

Zahvala.

Za vse ob smrti naše nepozabne pokojnice, gospe
Antonije Gogolove
prejete izraze blagodejnega sočutja, za prekrasna cvetlična darila, za počaščenje njenega spomina z darili dobrodelnim zavodom in za mnogobrojno, častno spremstvo k njenemu zadnjemu počitku, izrekamo nistoplejšo zahvalo vsem, ki so se pretano nam umrle spomnili.
Hvala vsem za vse!
V LJUBLJANI, dne 9. marca 1925.
Zalujoči ostali.

Barbaro Loj, vdovelo Pož. roj. Vizjak

Pogreb se vrši v sredo ob 10. uri.
Rajniko priporočamo v blag spomin.
Sv. Martin na Paki, 9. marca 1925,
Josip Loj
soprog.
Marlija vdova Mikuš Zvonimir Pož
hči. sin.
Vlado, Slava, Marijan, Boris, Mikuš
vnuki.